

Til lovforslag nr. L 147

Folketinget 2016-17

Betænkning afgivet af Beskæftigelsesudvalget den 17. maj 2017

2. udkast

til

Betænkning

over

Forslag til lov om ændring af lov om social pension og lov om højeste, mellemste, forhøjet almindelig og almindelig førtidspension m.v.

(Ændrede regler om meddelelse om ret til folkepension, opsat pension m.v.)

[af beskæftigelsesministeren (Troels Lund Poulsen)]

1. Ændringsforslag

Der er stillet 10 ændringsforslag til lovforslaget. Beskæftigelsesministeren har stillet ændringsforslag nr. 5 og 7. Socialdemokratiets og Dansk Folkepartis medlemmer af udvalget har stillet ændringsforslag nr. 3, 4, 6, 8 og 10. Enhedslistens medlemmer af udvalget har stillet ændringsforslag nr. 1, 2 og 9.

2. Udvalgsarbejdet

Lovforslaget blev fremsat den 28. februar 2017 og var til 1. behandling den 21. marts 2017. Lovforslaget blev efter 1. behandling henvist til behandling i Beskæftigelsesudvalget.

Møder

Udvalget har behandlet lovforslaget i 3 møder.

Høring

Et udkast til lovforslaget har inden fremsættelsen været sendt i høring, og beskæftigelsesministeren sendte den 25. november 2016 dette udkast til udvalget, jf. BEU alm. del – bilag 61. Den 28. februar 2017 sendte beskæftigelsesministeren de indkomne høringssvar og et notat herom til udvalget.

Skriftlige henvendelser

Udvalget har i forbindelse med udvalgsarbejdet modtaget en skriftlig henvendelse fra Ældre Sagen.

Beskæftigelsesministeren har over for udvalget kommenteret den skriftlige henvendelse til udvalget.

Spørgsmål

Udvalget har stillet 8 spørgsmål til beskæftigelsesministeren til skriftlig besvarelse, [som denne har besvaret.] [Svar på spørgsmål nr. 5-8 er optrykt som bilag 2 til betænkningen.]

3. Indstillinger <og politiske bemærkninger>

<

Inuit Ataqatigiit, Tjóðveldi og Javnaðarflokkurinn var på tidspunktet for betænkningens afgivelse ikke repræsenteret med medlemmer i udvalget og havde dermed ikke adgang til at komme med indstillinger eller politiske udtalelser i betænkningen.

En oversigt over Folketingets sammensætning er optrykt i betænkningen.

4. Ændringsforslag med bemærkninger

Æ n d r i n g s f o r s l a g

Af et *mindretal* (EL), tiltrådt af<>:

Til titlen

1) Undertitlen affattes således:
»(Opsat pension m.v.)«
[Konsekvensændring]

Til § 1

2) Nr. 2 udgår.

[Udbetaling Danmarks pligt til at udsende meddelelse om ret til folkepension opretholdes]

Til § 3

Af et *mindretal* (S og DF), tiltrådt af<>:

3) Efter nr. 8 indsættes som nyt nummer:

»01. I § 29, stk. 1, indsættes som nr. 8:

»8) Ved opgørelsen af indtægtsgrundlaget efter nr. 1 bortses fra tilbagebetalte efterløns- og fleksydelsesbidrag.«

[Ændring af indtægtsgrundlaget for pensionstillæg m.v.]

4) Efter nr. 9 indsættes som nyt nummer:

»02. I § 32 a, stk. 1, indsættes som nr. 7:

»7) Ved opgørelsen af indtægtsgrundlaget efter nr. 1 bortses fra tilbagebetalte efterløns- og fleksydelsesbidrag.«

[Ændring af indtægtsgrundlaget for førtidspension]

Af *beskæftigelsesministeren*, tiltrådt af<>:

5) Efter nr. 9 indsættes som nyt nummer:

»03. I § 33, stk. 1, 1. pkt. indsættes efter »er opfyldt«: », jf. dog 2. pkt. og stk. 9«

[Teknisk ændring]

Af et *mindretal* (S og DF), tiltrådt af<>:

6) I den under nr. 10 foreslåede affattelse af § 33, stk. 1, 2. pkt., ændres »tredje«: til »femte«.

[Udvidelse af periode med tilbagevirkende kraft]

Af *beskæftigelsesministeren*, tiltrådt af<>:

7) Efter nr. 10 indsættes som nyt nummer:

»04. I § 33 indsættes som stk. 9:

»Stk. 9. Beskæftigelsesministeren kan fastsætte regler om udbetaling af folkepension med tilbagevirkende kraft fra den 1. i måneden efter opnåelse af folkepensionsalderen, når ansøger har været forhindret i at indgive ansøgning om folkepension på grund af egen alvorlige sygdom fra opnåelse af folkepensionsalderen.«

[Dispensation ved sygdom]

Af et *mindretal* (S og DF), tiltrådt af<>:

Til § 2

8) Efter nr. 1 indsættes som nyt nummer:

»01. I § 25, stk. 1, indsættes som nr. 7:

»7) Ved opgørelsen af indtægtsgrundlaget efter nr. 1 bortses fra tilbagebetalte efterløns- og fleksydelsesbidrag.«

[Ændring af indtægtsgrundlaget for førtidspension m.v.]

Af et *mindretal* (EL), tiltrådt af<>:

9) Stk. 2 udgår.

Stk. 3 bliver herefter stk. 2.

[Konsekvensændring]

Af et *mindretal* (S og DF), tiltrådt af<>:

10) Som stk. 4 indsættes:

»Stk. 4. Lovens § 1, nr. 01 og nr. 02, samt lovens § 2, nr. 01 har tilbagevirkende kraft fra 1. januar 2015.«

[Ændring af indtægtsgrundlaget med tilbagevirkende kraft]

B e m æ r k n i n g e r

Til nr. 1, 2 og 9

Formålet med ændringsforslagene er at fastholde den nuværende forpligtelse for Udbetaling Danmark til skriftligt og i god tid at oplyse borgerne om deres ret til at søge folkepension. Det fremsatte forslag om at ophæve denne forpligtelse savner enhver saglig begrundelse. Det rammer en udsat gruppe borgere, som sjældent eller aldrig benytter sig af internettet. De jævnlige forhøjelser af pensionsalderen skaber tvivl i befolkningen om, hvad den enkelte faktiske pensionsalder er, også af den grund skal der være en oplysningspligt ved hjælp af et medie, som tilgår alle. Besparelsen ved forslaget er mikroskopisk og vil sandsynligvis slet ikke blive realiseret, da ændringen ifølge Udbetaling Danmark vil medføre mange flere klagesager.

Til nr. 3

Når et medlem af en arbejdsløshedskasse når folkepensionsalderen, skal arbejdsløhedskassen automatisk tilbagebetale efterlønsbidrag, hvis medlemmet ikke har gjort brug af efterlønsordningen eller har optjent ret til skattefri præmie. Hvis tilbagebetalingen af bidragene sker efter overgang til folkepension, vil de indgå i indtægtsgrundlaget, og kan medføre en nedsættelse af folkepensionens pensionstillæg og andre tillæg. Hvis tilbagebetalingen sker før overgang til folkepension, kan det medføre en nedsættelse af en eventuel ægtefælles eller samlevers pension. Tilbagebetaling af bidragene påvirker ikke grundbeløbet, da de ikke indgår i indtægtsgrundlaget som indtægt ved personligt arbejde. Tilsvarende skal Udbetaling Danmark af egen drift betale fleksydelsesbidrag tilbage til en person, der har indbetalt fleksydelsesbidrag og som har nået folkepensionsalderen uden at have fået fleksydelse. Udbetaling Danmark har dog tilrettelagt administrationen således, at tilbagebetalingen sker før personen overgår til at modtage folkepension, der udbetales med virkning fra den 1. i måneden efter opnåelse af folkepensionsalderen. Udbetalingen påvirker derfor ikke folkepensionen.

Da tilbagebetalte efterløns- og fleksydelsesbidrag ikke kan anses som en naturlig forlængelse af lønindtægten, er det ikke rimeligt, at tilbagebetaling af efterløns- og fleksydelsesbidrag skal indgå i indtægtsgrundlaget for folkepensionen.

sion, og dermed eventuelt stille pensionisten økonomisk ringere, end hvis pågældende ikke havde betalt bidrag til ordningen. Det foreslås derfor, at tilbagebetalte efterløns- og fleksydelsesbidrag ikke skal indgå i indtægtsgrundlaget for beregning af pensionstillæg m.v.

Forslagets økonomiske og administrative konsekvenser

Det vurderes på baggrund af foreliggende indkomstoplysninger, at ca. 700 pensionister om året får tilbagebetalt efterløns- og fleksydelsesbidrag efter tilkendelsen af pension. Heraf er langt hovedparten folkepensionister. Det tilbagebetalte beløb til de ca. 700 pensionister skønnes i gennemsnit at udgøre knap 50.000 kr. per pensionist. Friholdes beløbet fra indtægtsgrundlaget for social pension, vurderes det at medføre ydelsesmæssige merudgifter for 6,2 mio. kr. årligt, svarende til knap 3 mio. kr. efter skat og tilbageløb.

Der påløber en yderligere ydelsesmæssig merudgift på 12,4 mio. kr. det første år, idet reglerne ændres med tilbagevirkende kraft fra 2015.

Hertil følger endvidere administrative konsekvenser for Udbetaling Danmark på 0,6 mio. kr. til omkostninger til sagsbehandling af de sager, der skal genoptages i 2017. De administrative merudgifter vedrører en opgavevaretagelse som Udbetaling Danmark har overtaget fra kommunerne og reguleres dermed i kommunernes administrationsbidrag til Udbetaling Danmark.

Ændringsforslaget skønnes således at medføre direkte offentlige merudgifter til social pension på 19,2 mio. kr. i 2017 og 6,2 mio. kr. i 2018 og frem, jf. nedenstående tabel.

Tabel: Økonomiske konsekvenser af at friholde tilbagebetalt efterlønsbidrag fra indtægtsgrundlaget for social pension

Mio. kr. 2017-priser	2017	2018	2019	2020
Stat	18,6	6,2	6,2	6,2
Kommuner	0,6	0,0	0,0	0,0
Regioner	0,0	0,0	0,0	0,0
I alt	19,2	6,2	6,2	6,2

Anm. : Reglerne ændres med tilbagevirkende kraft fra 2015 hvor kalenderårsmodellen blev indført, hvorfor der påløber en yderligere merudgift det første år.

De samlede økonomiske konsekvenser for kommunerne af ændringsforslaget skal forhandles med de kommunale parter.

Til nr. 4

Indbetalte efterløns- og fleksydelsesbidrag kan efter anmodning betales tilbage kontant, hvis personen får tilkendt førtidspension efter lov om social pension. Beløbet indgår i dette tilfælde ikke i den skattepligtige indkomst og påvirker derfor ikke indtægtsgrundlaget for førtidspensionen.

Skattepligtige efterløns- og fleksydelsesbidrag, der tilbagebetales til pensionistens ægtefælle eller samlever, vil indgå i indtægtsgrundlaget for førtidspensionen, og kan derfor medføre en nedsættelse af førtidspensionen.

Da tilbagebetalte efterløns- og fleksydelsesbidrag ikke kan anses en naturlig forlængelse af lønindtægten, er det ikke rimeligt, at tilbagebetaling af efterløns- og fleksydelsesbidrag skal indgå i indtægtsgrundlaget for førtidspension, og

dermed eventuelt stille pensionisten økonomisk ringere, end hvis pågældendes ægtefælle eller samlever ikke havde betalt bidrag til ordningen. Det foreslås derfor, at tilbagebetalte efterløns- og fleksydelsesbidrag ikke skal indgå i indtægtsgrundlaget for beregning af førtidspension. Der henvises i øvrigt til bemærkninger til nr. 3.

Til nr. 5 og 7

Efter lovens § 33, stk. 1, 1. pkt., udbetales folkepensionen månedsvis bagud fra den 1. i måneden efter, at der er ansøgt om folkepension, og lovens betingelser er opfyldt.

I lovforslagets § 1, nr. 10, foreslås, at folkepension kan udbetales med tilbagevirkende kraft fra den 1. i måneden efter opnåelse af folkepensionsalderen, hvis ansøgning om folkepension modtages i Udbetaling Danmark senest den 10. i den tredje måned efter opnåelse af folkepensionsalderen.

Det skønnes dog rimeligt, at personer, som på grund af alvorlig sygdom ikke får søgt om folkepension i tide, får en udvidet mulighed for at ansøge om folkepension med tilbagevirkende kraft.

Det foreslås derfor, at beskæftigelsesministeren får bemyndigelse til at fastsætte regler om udbetaling af folkepension med tilbagevirkende kraft fra den 1. i måneden efter opnåelse af folkepensionsalderen, når ansøger har været forhindret i at indgive ansøgning om folkepension på grund af egen alvorlige sygdom fra opnåelse af folkepensionsalderen.

Det er hensigten, at denne bemyndigelse anvendes til at fastsætte nærmere betingelser for at anvende den udvidede mulighed for at indgive ansøgning om folkepension med tilbagevirkende kraft, når ansøger har været forhindret i at indgive ansøgning på grund af egen alvorlige sygdom. Det er hensigten, at der i bekendtgørelsen vil blive fastsat krav om, at sygdommen har været af en så alvorlig karakter, at sygdommen i det væsentlige har begrænset borgerens mulighed for selv at ansøge om eller anmode andre om hjælp til at ansøge om folkepension i perioden indtil ansøgning indgives. Borgeren skal som udgangspunkt kunne verificere dette ved dokumentation fra hospital eller fra egen læge. Det er endvidere hensigten at fastsætte som betingelse, at når ansøger ikke længere er forhindret i at indgive ansøgning om folkepension på grund af egen alvorlige sygdom, er ansøgningen omfattet af reglerne i lovens § 33, stk. 1, dvs. at ansøgning om folkepension efter forslaget, skal modtages i Udbetaling Danmark senest den 10. i den femte måned efter dette tidspunkt, for at der kan udbetales folkepension med tilbagevirkende kraft fra den første i måneden efter opnåelse af folkepensionsalderen.

Der foreslås endvidere en lovteknisk ændring. Hovedreglen om, at der ikke kan udbetales folkepension, før der er ansøgt herom, fremgår af lovens § 33, stk. 1, 1. pkt. De foreslåede undtagelser hertil om muligheden for at udbetale folkepension med tilbagevirkende kraft fremgår af den foreslåede § 33, stk. 1, 2 pkt. og den foreslåede § 33, stk. 9.

Forslagets økonomiske og administrative konsekvenser

Ændringsforslaget vurderes ikke at medføre yderligere økonomiske og administrative konsekvenser.

Til nr. 6

I lovforslaget er det foreslået, at folkepension kan udbetales med tilbagevirkende kraft fra den 1. i måneden efter opnåelse af folkepensionsalderen, hvis ansøgning om folkepension modtages i Udbetaling Danmark senest den 10. i den tredje måned efter opnåelse af folkepensionsalderen.

Det foreslås at forbedre denne mulighed ved at forlænge fristen med 2 måneder, således at folkepension kan udbetales med tilbagevirkende kraft fra den 1. i måneden efter opnåelse af folkepensionsalderen, hvis ansøgning om folkepension modtages i Udbetaling Danmark senest den 10. i den femte måned efter opnåelse af folkepensionsalderen.

Forslagets økonomiske og administrative konsekvenser

Ændringsforslaget vurderes ikke at medføre yderligere økonomiske og administrative konsekvenser.

Til nr. 8

Efterløns- og fleksydelsesbidrag kan efter anmodning betales tilbage kontant, hvis personen får tilkendt førtidspension efter lov om højeste, mellemste, forhøjet almindelig og almindelig førtidspension m.v. Beløbet indgår i dette tilfælde ikke i den skattepligtige indkomst, og påvirker derfor ikke indtægtsgrundlaget for førtidspensionen.

Skattepligtige efterløns- og fleksydelsesbidrag, der tilbagebetales til pensionistens ægtefælle eller samlever vil indgå i indtægtsgrundlaget for førtidspensionen, og kan derfor medføre en nedsættelse af førtidspensionen.

Da tilbagebetalte efterløns- og fleksydelsesbidrag ikke kan anses en naturlig forlængelse af lønindtægten, er det ik-

ke rimeligt, at tilbagebetaling af efterløns- og fleksydelsesbidrag skal indgå i indtægtsgrundlaget for førtidspensionen, og dermed eventuelt stille pensionisten økonomisk ringere, end hvis pågældendes ægtefælle eller samlever ikke havde betalt bidrag til ordningen. Det foreslås derfor, at tilbagebetalte efterløns- og fleksydelsesbidrag ikke skal indgå i indtægtsgrundlaget for beregning af førtidspension. Der henvises i øvrigt til bemærkninger til nr. 3.

Til nr. 10

Ved lov nr. 574 af 10. juni 2014 om anvendelse af indkomstregisteret ved indtægtsregulering af social pension og boligstøtte m.v. blev der med virkning fra 1. januar 2015 indført nye regler om beregning af social pension (kalenderårsmodellen). En utilsigtet konsekvens heraf har været, at tilbagebetalte efterløns- og fleksydelsesbidrag i forbindelse med overgang til folkepension kunne indgå indtægtsgrundlaget for folkepension, og dermed medføre en nedsættelse af pensionen. Det skønnes ikke rimeligt, at tilbagebetaling af efterløns- og fleksydelsesbidrag indgår i indtægtsgrundlaget og dermed eventuelt stiller pensionisten økonomisk ringere, end hvis pågældendes ikke havde betalt bidrag til ordningen. Det foreslås derfor, at forslagens § 1, nr. 01 og nr. 02, samt lovens § 2, nr. 01, om ikke at medtage tilbagebetalte efterløns- og fleksydelsesbidrag i indtægtsgrundlaget får tilbagevirkende kraft fra 1. januar 2015.

Bent Bøgsted (DF) fmd. Jens Henrik Thulesen Dahl (DF) Claus Kvist Hansen (DF) Karina Adsbøl (DF)

Marlene Harpsøe (DF) Jeppe Jakobsen (DF) Klaus Markussen (V) Peter Juel Jensen (V) Louise Schack Elholm (V)

Carl Holst (V) Anni Matthiesen (V) Britt Bager (V) Joachim B. Olsen (LA) Laura Lindahl (LA) Merete Scheelsbeck (KF)

Ane Halsboe-Jørgensen (S) Bjarne Laustsen (S) nfm. Mattias Tesfaye (S) Leif Lahn Jensen (S)

Lennart Damsbo-Andersen (S) Pernille Rosenkrantz-Theil (S) Jan Johansen (S) Henning Hyllested (EL) Christian Juhl (EL)

Finn Sørensen (EL) Josephine Fock (ALT) Torsten Gejl (ALT) Sofie Carsten Nielsen (RV) Karsten Hønge (SF)

Inuit Ataqatigiit, Tjóðveldi og Javnaðarflokkurin havde ikke medlemmer i udvalget.

Socialdemokratiet (S)	46	Socialistisk Folkeparti (SF)	7
Dansk Folkeparti (DF)	37	Det Konservative Folkeparti (KF)	6
Venstre, Danmarks Liberale Parti (V)	34	Inuit Ataqatigiit (IA)	1
Enhedslisten (EL)	14	Tjóðveldi (T)	1
Liberal Alliance (LA)	13	Javnaðarflokkurin (JF)	1
Alternativet (ALT)	10	Uden for folketingsgrupperne (UFG)	1
Radikale Venstre (RV)	8		

Oversigt over bilag vedrørende L 147

gsnr.	Titel
1	Høringssvar og høringsnotat, fra beskæftigelsesministeren
2	Udkast til tidsplan for udvalgets behandling af lovforslaget
3	Tidsplan for udvalgets behandling af lovforslaget
4	Henvendelse af 17/3-17 fra Ældre Sagen
5	Udkast til revideret tidsplan for udvalgets behandling af lovforslaget
6	Revideret tidsplan for udvalgets behandling af lovforslaget
7	Udkast til betænkning
8	Ændringsforslag, fra beskæftigelsesministeren

Oversigt over spørgsmål og svar vedrørende L 147

Spm.nr.	Titel
1	Spm. om at Datatilsynet ikke er opført i notatet som høringspart, til beskæftigelsesministeren, og ministerens svar herpå
2	Spm. om kommentarer til henvendelse fra Ældre Sagen, til beskæftigelsesministeren, og ministerens svar herpå
3	Spm. om at bekræfte, at konsekvenserne af kalenderårsmodellen med hensyn til modregning af for sen udbetaling af efterløn m.m. er som beskrevet i Ældresagens supplerende høringssvar, til beskæftigelsesministeren, og ministerens svar herpå
4	Spm. om, hvad ministeren konkret vil gøre for at løse det problem, som Ældresagen har påpeget i sommeren 2016, og som Ældresagen påpeger igen i sit supplerende høringssvar, til beskæftigelsesministeren, og ministerens svar herpå
5	Spm. om, hvilken forpligtelse kommunerne har til at vejlede borgere, når en social ydelse stoppes, til beskæftigelsesministeren, og ministerens svar herpå
6	Spm. om man automatisk overgår til folkepension når man når folkepensionsalderen, til beskæftigelsesministeren, og ministerens svar herpå
7	Spm. om der fortsat skal søges om opsat pension, til beskæftigelsesministeren, og ministerens svar herpå
8	Spm. om indtægtsgrundlaget for folkepension, til beskæftigelsesministeren, og ministerens svar herpå